

ПЕРЕВАГИ, ЯКІ ОТРИМУЄ УКРАЇНА ВІД ЗНИЖЕННЯ МИТНИХ ЗБОРІВ В ЄС

© М.Д. Пецькович, А.В. Пашук, 2014

Резолюція про скасування митних зборів у Європейській Союз для України вступила в дію 22 квітня 2014 року. Відповідне рішення №374/2014 Європейського парламенту і Ради ЄС про скорочення та ліквідацію митних зборів на товари, вироблені в Україні, опубліковано в офіційному журналі ЄС. Торговельні преференції діятимуть до 1 листопада 2014 року. Такий крок ЄС є надзвичайним шансом для українських підприємств підготуватися до "справжньої" зони вільної торгівлі. Так як ввізні мита на промислові товари знижені або повністю зняті з 94,7% української продукції, то, за оцінками експертів, це може принести для України до 500 млн євро доходів.

Ідея такого кроку – не чекати набуття чинності положень Угоди про асоціацію про створення глибокої та всеохопної зони вільної торгівлі (ГВЗВТ). Її мета – просуватися у напрямі впровадження розділу Угоди про тарифи за допомогою автономних торговельних преференцій та розпочати в односторонньому порядку зменшення або скасування митних зборів ЄС на товари, що походять з України.

Які ж саме переваги принесе для України такий крок ЄС? Варто дати відповідь на ряд запитань. Перше питання, яке цікавить учасників українського ринку: як це вплине на бізнес в загальному.

Розпочнемо аналіз переваг для українського бізнесу саме з цього питання. По-перше, ми тимчасово не беремо ризики, які можуть виникнути зі зниженням товарообігу підприємств південно-східних регіонів нашої країни після підписання економічної частини угоди.

По-друге, доступ українських товарів до європейських ринків сприятиме зростанню стандартів якості продукції. «Європейський ринок є ринком споживача. Він не є ринком, де є дефіцит товарів. До європейського ринку треба прийти із продуктами, які є не тільки конкурентоспроможні за ціною, але і за якістю» - сказав Ян Томбінський, посол ЄС в Україні.

По-третє, рішення ЄС в односторонньому порядку забезпечити для України надзвичайно ліберальні умови для торгівлі та дасть українським підприємцям використати нагоду й для того, аби залучити європейських інвесторів в Україну.

По-четверте, скасування митних зборів у ЄС створює можливості для українського бізнесу посилити присутність на ринку ЄС, в той же час, Україна збереже ненульові, хоча низькі ставки ввізного мита на окремі товари машинобудування, а отже таким чином захиститись від підвищення конкуренції на внутрішньому ринку [2]. Подальший ефект залежатиме від того, наскільки оперативно українці зможуть скористатися наданими преференціями і збільшити обсяги торгівлі з ЄС, залучити іноземних інвесторів в український бізнес.

Наступним питанням, що гостро постає перед українським бізнесом: хто є головними партнерами України в Європейському Союзі і які виробники виграють.

За даними Державної служби статистики України, наша держава більше купує в країн ЄС, ніж продає. Від'ємне сальдо зовнішньої торгівлі товарами України з Європейським Союзом за підсумками 2013р. становило 10 млрд 279 млн дол. За минулий рік цей показник зріс на 12,9%. В загальному обсязі торговельного обороту України частка країн ЄС порівняно з попереднім роком збільшилася й становила в експорті 26,5% [3].

Головними партнерами в торгівлі України з країнами ЄС є Німеччина, Польща, Італія та Угорщина. При цьому Німеччина — лідер (близько третини загального обороту України з ЄС). Німеччина експортує в Україну машини й високотехнологічне обладнання, електроніку й електротехніку (більш як половина її експорту), автомобілі й запчастини — 1/7 експортного обсягу. При цьому й найбільший дефіцит зовнішньої торгівлі Україна має теж з Німеччиною — понад 2,4 млрд дол.

Друге місце в рейтингу країн Європи, з якими Україна має від'ємне сальдо зовнішньої торгівлі, посідає Польща з результатом 650 млн дол. І третє місце за рівнем від'ємного сальдо зовнішньої торгівлі

з Україною має Франція. Тут головні види експорту — транспорт і фармацевтика. Зате з Італією Україна має додатне сальдо в зовнішній торгівлі на рівні 315 млн дол., багато в чому за рахунок продажу в цю країну нашого металу. Також профіцит зафіксовано в зовнішній торгівлі з Іспанією та Болгарією, але це пов'язано з поставками з України харчових продуктів. [4]

За даними Мінекономрозвитку, найбільш позитивний ефект від такого кроку очікується в аграрній сфері: 330 млн євро для аграрної продукції та 53 млн євро для продуктів харчової переробки. На сьогодні за експортом зернових Україна посідає друге місце у світі після США. Договір передбачає безмитне ввезення 950 тис. т. пшениці на рік, кукурудзи - 400 тис. т, ячменю - 25 тис. т. З виробників м'яса виграють лише постачальники птиці, решта ще не отримали дозволів на експорт в ЄС. Сьогодні експортується 20% українського молока, а також 85% масла. Україна почала експортувати ковбасні вироби, продаються за кордон також крупи та дитяче харчування.

З моменту набрання угодою чинності буде повністю лібералізовано торгівлю текстильними виробами. У цьому секторі економія українських експортерів становитиме приблизно 24,4 млн євро. 26,8 млн євро заощадять наші продавці мінеральних добрив та інших продуктів хімічної галузі. [4]

Одне із ключових питань в сучасних кризових умовах стосується наслідків для держави від підписання згаданої Резолюції та тимчасового скасування митних зборів в цілому.

Прискорення темпів зростання торговельних потоків, а також економічної активності, за оцінками ІЕД, компенсує втрати бюджету від поступового скорочення ввізних мит. Також, держава знімає з себе ризики, які можуть виникнути зі скороченням товарообігу підприємств південно-східних регіонів нашої країни після підписання економічної частини угоди. І таке скорочення митних зборів, хоч і тимчасове, створює підґрунтя для формування в майбутньому ефективної економіки, дає змогу значно прискорити структурні та законодавчі зміни і наблизити Україну до кроку підписання Угоди про Асоціацію з ЄС.

Отже, резолюція про скасування митних зборів у Європейській Союз принесе Україні близько півмільярда американських доларів. Однак у довгостроковій перспективі європейський ринок може допомогти серйозно переорієнтувати нашу економіку, здійснити важливі структурні та інституціональні зміни, які ця торгівля несе і дасть можливість отримання економічних переваг для обох сторін.

Крім того, це хороша нагода для вітчизняних промислових підприємств модернізувати наявне обладнання, оновити та переглянути стандарти, норми та нормативи, критерії, технологію виробництва. Створює сприятливий інвестиційний клімат, відкриває нові горизонти для міжнародної співпраці із провідними промисловими підприємствами Європи. Проте, такі заходи носять лише тимчасовий характер і спрямовані на підйом економіки країни, тому варто розумно підійти до реалізації наявного потенціалу вітчизняних промислових підприємств та використати надану можливість оптимально та раціонально.

Як зазначають представники Європарламенту, Україна – пріоритетна країна у рамках Європейської політики сусідства та Східного партнерства. Європейський Союз прагне набагато тіснішої співпраці з Україною, що охоплює поступовий прогрес у напрямі політичної асоціації та економічної інтеграції і виходить за межі простої двосторонньої співпраці. З огляду на це, вітчизняним промисловим підприємствам варто орієнтуватись все-таки на ринок Європи, та привести власне виробництво до європейських стандартів.

1. [Електронний ресурс] – Режим доступу: eur-lex.europa.eu/
2. [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.ier.com.ua/
3. [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua/
4. [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.me.gov.ua/